

CODUL DEONTOLOGIC AL FARMACISTULUI

Capitolul I Dispoziții generale

Art. 1

Codul deontologic al farmacistului cuprinde ansamblul de principii, reguli și standarde ce reprezintă idealurile, valorile și angajamentele morale fundamentale în baza cărora se exercită profesiunea de farmacist pe teritoriul României.

Art. 2

Codul deontologic al farmacistului are drept principal scop:

- a) implicarea farmaciștilor în îmbunătățirea sănătății publice, printr-o activitate profesională onestă, demnă și competentă;
- b) ocrotirea drepturilor pacienților în relație cu produsele și serviciile furnizate de farmaciști în cadrul sistemului de sănătate;
- c) respectarea obligațiilor profesionale de către farmaciști, indiferent de statutul instituției în cadrul căreia își exercită profesiunea;
- d) apărarea încrederii publice în profesiunea de farmacist, a demnității și a prestigiului acestei profesii în societate;
- e) stimularea reflecției farmaciștilor asupra standardelor etice de calitate și promovarea monitorizării calității propriei activități profesionale.

Art. 3

(1) Codul deontologic are menirea de a susține realizarea corectă a activităților profesionale de către farmacist, în interesul pacienților și al sănătății publice, indiferent de domeniul de activitate profesională: cercetare, industrie, import, export, distribuție en gros, brokeraj, distribuție en détail, laborator de analize, învățământ, administrație sanitară, organele de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România.

(2) În sensul prezentului Cod, activitățile profesionale includ orice act, remunerat sau neremunerat, prin care un farmacist își utilizează cunoștințele, abilitățile sau competențele profesionale, indiferent că se află în relație directă sau indirectă cu un anumit pacient, cu o comunitate de persoane sau cu publicul în general, indiferent de statutul instituției sau al unității în care profesează.

(3) Codul deontologic promovează moralitatea și onorabilitatea farmacistului, inclusiv în afara activităților profesionale.

Art. 4

(1) Dispozițiile Codului deontologic al farmacistului sunt aplicabile tuturor farmaciștilor membri ai Colegiului Farmaciștilor din România, indiferent de regimul exercitării profesiei, salarial și/sau independent.

(2) Activitatea desfășurată în calitate de membru al organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România și/sau în calitate de farmacist angajat al acestuia se supune prevederilor prezentului Cod.

(3) Orice încălcare a Codului deontologic, a drepturilor pacienților în relație cu asistența farmaceutică sau a interesului profesiei, trebuie adusă la cunoștința Colegiului Farmaciștilor din România.

(4) Judecarea abaterilor de la dispozițiile prezentului Cod intră în competența comisiilor disciplinare ale Colegiului Farmaciștilor din România, conform legii.

Capitolul II Principii comune tuturor farmaciștilor

Art. 5

(1) Profesiunea de farmacist are ca scop ocrotirea sănătății publice, prin punerea la dispoziția fiecărui pacient și a publicului în general a cunoștințelor, abilităților și competențelor specifice.

(2) Farmacistul trebuie să își exercite profesiunea exclusiv în respect față de viață și față de persoana umană, binele fiecărui pacient și interesul sănătății publice trebuind să primeze în orice activitate profesională a farmacistului.

Art. 6

(1) Farmacistul trebuie să trateze fiecare persoană care i se adresează în scop profesional cu respect, cu devotament și fără discriminare.

(2) Orice farmacist, în limita cunoștințelor și mijloacelor de care dispune, are îndatorirea de a acorda ajutor de urgență oricărei persoane aflate în pericol imediat, cu excepția cazurilor de forță majoră.

(3) În exercitarea profesiei, farmacistul are obligația de a respecta drepturile pacienților, după cum urmează:

- a) dreptul la servicii și la produse de sănătate pentru prevenirea îmbolnăvirilor, inclusiv la educație adecvată în acest scop;
- b) dreptul de acces la servicii și la produse adecvate stării lor de sănătate, inclusiv la cele inovative;
- c) dreptul la informare privind starea lor de sănătate, serviciile și produsele de sănătate, cercetarea și inovarea în domeniul sănătății;
- d) dreptul la consimțământ informat în privința utilizării serviciilor și produselor de sănătate;
- e) dreptul la libera alegere a unității sanitare, a profesionistului, a serviciilor și a produselor de sănătate adecvate stării lor de sănătate;
- f) dreptul la intimitate în timpul furnizării și utilizării serviciilor și produselor de sănătate;
- g) dreptul la confidențialitatea datelor personale și a informațiilor privind starea lor de sănătate, serviciile și produsele de sănătate utilizate;
- h) dreptul la respectarea timpului propriu în privința furnizării serviciilor și produselor de sănătate necesare;
- i) dreptul la produse și servicii de sănătate de calitate, în conformitate cu standardele legale în vigoare;
- j) dreptul la siguranță în relație cu unitățile sanitare, cu profesioniștii din sănătate, cu serviciile și produsele de sănătate utilizate;
- k) dreptul de a respinge orice suferințe și dureri care nu sunt necesare în legătură cu starea proprie de sănătate;
- l) dreptul de a depune plângere în legătură cu serviciile sau produsele de sănătate, dreptul la rezolvarea plângerii și dreptul de a fi informați în privința rezultatului acesteia;
- m) dreptul la despăgubiri pentru prejudiciile fizice, morale sau psihologice suferite în legătură cu utilizarea unor servicii sau produse de sănătate.

Art. 7

- (1) Farmacistul trebuie să contribuie activ la informarea și educarea populației în materie de sănătate, în special în ceea ce privește combaterea toxicomaniei, dopajului și altor flageluri.
- (2) Participarea în programe și proiecte publice de promovare a sănătății și a calității vieții, inițiate de Colegiul Farmaciștilor din România sau de alte instituții competente, care-i solicită cunoștințele, abilitățile sau competența, constituie o obligație etică pentru farmacist.
- (3) Farmacistul poate iniția și promova proiecte proprii de promovare a sănătății și a calității vieții, aceste acțiuni trebuind să constituie modele de practică etică și de calitate.

Art. 8

- (1) Farmacistul este obligat să colaboreze cu autoritățile publice competente și să participe la orice acțiune întreprinsă de acestea în vederea ocrotirii sănătății publice.
- (2) În interesul public, farmacistul trebuie să evite orice act de natură să compromită buna funcționare a instituțiilor sanitare și/sau a regimurilor de asigurări sociale sau buna gestionare a resurselor acestora.
- (3) În orice situație în care este necesar, în interesul pacientului sau al sănătății publice, farmacistul trebuie să colaboreze cu colegii, cu medicii, cu alți profesioniști din sănătate, cu autorități din domeniu sau cu alte instituții competente.
- (4) Farmacistul trebuie să își trateze toți colaboratorii cu respect, bunăvoință și colegialitate.

Art. 9

- (1) În orice împrejurare ce implică exercitarea corectă a profesiei, în interesul pacientului sau al sănătății publice, farmaciștii trebuie să dovedească loialitate, solidaritate și colegialitate.
- (2) Farmaciștii trebuie să se comporte în permanență cu cinste și demnitate profesională, astfel încât să nu prejudicieze în nici un fel vreun coleg, profesiunea sau corpul profesional.
- (3) Concurența loială și publicitatea etică trebuie să guverneze relațiile dintre unitățile farmaceutice în care profesează farmaciștii.
- (4) Farmacistul este obligat să respecte și să promoveze principiile publicității etice și ale concurenței loiale, indiferent de statutul instituției sau al unității în care profesează.

Art. 10

- (1) Farmacistul trebuie să-și păstreze, în permanență, libertatea de gândire și de decizie în realizarea actului profesional.
- (2) Independența profesională trebuie susținută și apărată în orice situație, în interesul pacientului, al sănătății publice și al demnității profesiei.
- (3) Farmacistul nu trebuie să accepte nici un fel de constrângere financiară, comercială, tehnică, morală sau de orice altă natură, care ar aduce atingere independenței sale în actul profesional, în special cu ocazia încheierii de contracte, convenții sau alte înțelegeri cu obiect profesional.
- (4) Orice astfel de înțelegeri, inclusiv secrete, încheiate în condiții de constrângere de natura celor enumerate la alin. (3) al prezentului articol, sunt contrare deontologiei farmaceutice și trebuie aduse la cunoștința Colegiului Farmaciștilor din România.

Art. 11

- (1) Farmacistul își exercită personal profesiunea și poartă întreaga răspundere pentru deciziile luate cu ocazia fiecărui act profesional.
- (2) În vederea protejării răspunderii sale profesionale personale, farmacistul nu trebuie să permită utilizarea, în numele său, a următoarelor:

- a) semnătura sa olografă sau electronică;
 - b) certificatul propriu de membru al Colegiului Farmaciștilor din România;
 - c) contractul în baza căruia își exercită profesiunea;
 - d) orice cod propriu de identificare eventual stabilit la nivel instituțional.
- (3) În cazul în care oricare dintre elementele enumerate la alin. (2) al prezentului articol a fost utilizat fără știrea sa, farmacistul este obligat ca, la luarea la cunoștință, să anunțe de îndată Colegiul Farmaciștilor din România.

Art. 12

- (1) În vederea asigurării calității în activitățile profesionale, farmacistul are obligația de a respecta și aplica legislația profesională, regulile de bună practică specifice domeniului său de activitate, precum și orice alte standarde de calitate aplicabile, stabilite prin documente oficiale instituționale, naționale sau internaționale.
- (2) În situațiile în care, în rezolvarea unei probleme din practică, alegerea soluției nu este prevăzută de legislația în vigoare, farmacistul trebuie să ia o decizie concordantă cu deontologia farmaceutică și să își asume răspunderea.

Art. 13

- (1) Farmacistul trebuie să își mențină competența și calitatea actului profesional la nivelul progresului cunoașterii în domeniul propriu de activitate.
- (2) În acest scop, el are datoria de a-și actualiza permanent cunoștințele, prin participarea la activități de educație continuă adecvate, în conformitate cu standardele în vigoare.
- (3) Înainte de a ocupa un post sau o funcție, farmacistul trebuie să se asigure că are experiența, cunoștințele și competențele necesare pentru îndeplinirea corectă a atribuțiilor în acel post sau în acea funcție.
- (4) Farmacistul nu trebuie să divulge, nici după încetarea atribuțiilor sale, indiferent de post sau funcție, informații care, prin natura lor, fac obiectul secretului profesional, conform reglementărilor specifice domeniului de activitate și documentelor oficiale instituționale.

Art. 14

- (1) Farmaciștii trebuie să își exercite profesiunea cu evitarea situațiilor de nedemnități sau de incompatibilitate stabilite prin legislația în vigoare.
- (2) Ei nu pot desfășura, în paralel cu exercitarea profesiei de farmacist, nici o ocupație de natură a aduce atingere demnității acestei profesii sau bunelor moravuri.
- (3) Sunt considerate astfel de ocupații cele care implică activități ilegale sau care au scop contrar celui de ocrotire a sănătății, vieții ori persoanei umane, conform deciziei, de la caz la caz, a organelor competente ale Colegiului Farmaciștilor din România.
- (4) Starea de sănătate fizică și psihică adecvată exercitării corecte a profesiei trebuie certificată, în mod regulat, prin prezentarea certificatului de sănătate, la intervale de cel puțin 3 ani, la organele abilitate ale Colegiului Farmaciștilor din România.

Art. 15

- (1) Farmacistul are obligația morală de a se angaja în dezvoltarea și în evoluția profesiei, în special prin participarea la educația și la formarea profesională a viitorilor farmaciști.
- (2) Farmacistul care îndrumă studenți sau rezidenți în practică sau în stagiul profesional trebuie să acorde timp suficient pentru formarea corespunzătoare a acestora și să-i implice în toate activitățile sale profesionale.

(3) El trebuie să împărtășească studenților și rezidenților cunoștințele sale profesionale și să le pună la dispoziție toate mijloacele de documentare utile, pentru o formare practică de nivel înalt.

(4) Farmacistul are datoria de a inspira studenților și rezidenților respect și devotament față de profesiune, constituind el însuși un model profesional și deontologic.

Art. 16

(1) Farmaciștii care participă cu prezentări la manifestări științifice sau profesionale, respectiv cei care publică materiale profesionale, trebuie să se asigure că întregul conținut al materialelor susținute este onest, echilibrat, obiectiv, bazat pe informații științifice care pot contribui la ameliorarea cunoașterii, a serviciilor furnizate pacienților și a utilizării medicamentelor.

(2) În virtutea dreptului pacienților la informare de calitate privind medicamentele și la educație în domeniul sănătății, prevederile alin. (1) al prezentului articol se aplică și în cazul participării farmaciștilor la reuniuni cu pacienți ori asociații de pacienți sau cu alți reprezentanți ai societății civile.

Art. 17

(1) Colegiul Farmaciștilor din România garantează menținerea standardelor profesionale ale farmaciștilor la cel mai înalt nivel, în concordanță cu cunoașterea științifică și cu progresul standardelor legale.

(2) În acest scop, prin organele sale competente, supraveghează respectarea, de către farmaciști, a obligațiilor profesionale și a deontologiei farmaceutice, și acționează pentru apărarea independenței, onoarei și demnității profesiei.

(3) Orice diferende între farmaciști, legate de exercitarea profesiei, de semnalare a erorilor profesionale sau a abaterilor de la Codul deontologic, se rezolvă prin intermediul organelor competente ale Colegiului Farmaciștilor din România, înainte de a fi comunicate public.

(4) Orice modificare în statutul profesional al farmacistului trebuie comunicată Colegiului Farmaciștilor din România, în conformitate cu reglementările în vigoare.

Capitolul III Principii specifice domeniilor de activitate

Secțiunea 1 Cercetarea științifică

Art. 18

(1) Colegiul Farmaciștilor din România susține și promovează cercetarea științifică de calitate și onestă, cu respectarea legislației în vigoare și a principiilor de etică proclamate de documente oficiale naționale și internaționale.

(2) Colegiul Farmaciștilor din România încurajează și sprijină activitatea de publicare și de difuzare către publicul larg a rezultatelor valoroase obținute în cercetarea științifică.

(3) Colegiul Farmaciștilor din România apără drepturile de proprietate intelectuală ale farmaciștilor autori de publicații științifice sau profesionale, invenții sau inovații.

Art. 19

(1) Farmaciștii participă la progresul cunoașterii în domeniul sănătății prin conducerea, participarea sau promovarea de proiecte de cercetare științifică.

(2) Farmaciștii care desfășoară activitate de cercetare științifică trebuie să ia în considerare cele mai înalte standarde de calitate și de etică aplicabile domeniului.

(3) Ei trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a activității de cercetare, în conformitate cu normele instituționale, naționale și internaționale aplicabile.

Art. 20

(1) Înainte de a începe o activitate de cercetare care implică utilizarea animalelor sau participarea unor subiecți umani, farmacistul trebuie să se asigure de aprobarea comisiei de etică responsabile și a autorităților competente, care certifică valoarea științifică și etică a proiectului respectiv.

(2) El trebuie să se asigure, de asemenea, că toți colaboratorii săi în cadrul aceluși proiect de cercetare își cunosc obligațiile profesionale și etice.

(3) Orice conflicte de interese potențiale trebuie declarate, iar relațiile cu promotorii și/sau finanțatorii proiectului de cercetare trebuie să fie corecte și transparente.

Art. 21

(1) În realizarea unui proiect de cercetare care implică subiecți umani, inclusiv în publicarea rezultatelor aceluși proiect, farmacistul trebuie să evalueze consecințele acestuia asupra tuturor participanților și în special:

a) să se consulte cu acei colaboratori care l-ar putea ajuta în luarea deciziilor sau în adoptarea măsurilor necesare pentru prevenirea riscurilor cercetării asupra subiecților umani participanți;

b) să se asigure că toți colaboratorii săi respectă integritatea fizică și psihică a subiecților umani participanți, precum și dreptul acestora la demnitate, intimitate, confidențialitate, siguranță și calitate.

(2) În relația cu orice subiect uman potențial participant la cercetare, respectiv cu reprezentantul legal al acestuia, farmacistul este obligat:

a) să-i respecte dreptul de a fi informat în mod adecvat asupra proiectului de cercetare, asupra beneficiilor și riscurilor în cazul participării;

b) să-i respecte dreptul de a decide dacă participă sau nu la proiectul de cercetare, fără ca această decizie să aibă vreun efect asupra relației lor profesionale;

c) să obțină consimțământul liber, informat, în scris și revocabil în orice moment, înainte de începerea participării la proiectul de cercetare sau în cazul oricărei modificări semnificative a protocolului de cercetare, precum și în cazul necesității comunicării informațiilor personale către terți în scop de cercetare;

d) să-i respecte dreptul de a-și exercita drepturile, în cazul în care consideră că acestea nu i-au fost respectate, inclusiv prin asistență în depunerea și în rezolvarea plângerilor la nivel instituțional;

e) dacă a luat decizia de a participa la cercetare, să-i respecte dreptul de a se retrage în orice moment din proiectul de cercetare.

(3) Farmacistul trebuie să refuze colaborarea în orice proiect de cercetare care implică subiecți umani, dacă apreciază că riscurile la care sănătatea acestora ar fi expusă sunt disproporționate în comparație cu beneficiile potențiale ale participării la cercetare.

Art. 22

Farmaciiștii autori de invenții, inovații, publicații științifice sau profesionale, precum și cei care au atribuții în evaluarea, editarea sau publicarea acestora, au obligația de a respecta principiile și practicile etice recunoscute la nivel național și internațional în legătură cu protecția drepturilor de proprietate intelectuală și asigurarea calității publicațiilor.

Secțiunea 2 Industria, importul, exportul

Art. 23

(1) Colegiul Farmaciștilor din România susține și promovează o industrie farmaceutică responsabilă, pentru fabricarea și punerea pe piață de medicamente de calitate și pentru satisfacerea în mod adecvat a cererii de medicamente de pe piața românească.

(2) Colegiul Farmaciștilor din România încurajează și sprijină o informare corectă, etică, asupra medicamentelor puse pe piața românească, dacă este furnizată într-un cadru științific de calitate, indiferent că este destinată profesioniștilor, pacienților sau publicului larg.

Art. 24

(1) Colegiul Farmaciștilor din România susține și încurajează implicarea farmaciștilor în activitățile de farmacovigilență desfășurate de titularii de autorizații de punere pe piață și de Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale.

(2) Activitățile de farmacovigilență se desfășoară cu respectarea legislației în vigoare, a standardelor de calitate aplicabile, a eticii profesionale și cu ocrotirea drepturilor pacienților la medicamente de calitate, inclusiv inovative, la protejarea datelor personale și la siguranță în utilizarea medicamentelor.

Art. 25

(1) Farmaciștii care își exercită profesiunea în domeniul industriei, importului și exportului de medicamente trebuie să respecte standardele de calitate și de etică aplicabile domeniului, precum și orice alte reglementări adoptate în interesul sănătății publice sau al ocrotirii mediului înconjurător.

(2) Ei trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a activităților de fabricație, de punere pe piață și de supraveghere a medicamentelor, pentru a evita pătrunderea în circuitul legal, respectiv utilizarea de către pacienți a unor produse defectuoase, falsificate sau contrafăcute.

(3) Dreptul pacienților la calitatea medicamentelor și dreptul la utilizarea lor în siguranță trebuie apărate de acești farmaciști în orice situație.

Art. 26

(1) Farmacistul responsabil de fabricație, controlul calității, eliberarea loturilor, import, export sau farmacovigilență, la nivelul titularului autorizației de punere pe piață a medicamentului, trebuie să vegheze la respectarea regulilor de bună practică și a altor standarde oficiale aplicabile, precum și a eticii profesionale.

(2) El trebuie să se asigure de definirea precisă a atribuțiilor personalului aflat sub autoritatea sa și de formarea adecvată, profesională și etică, a acestuia.

(3) Farmacistul trebuie să supravegheze exactitatea informației științifice asociate medicamentelor și/sau activităților de care este responsabil și corecta ei utilizare, inclusiv în scopuri publicitare.

Art. 27

(1) Farmaciștii care își exercită profesiunea în calitate de reprezentanți medicali ai titularilor de autorizații de punere pe piață trebuie să-și utilizeze cunoștințele profesionale în mod adecvat, astfel încât să furnizeze informații precise, corecte și complete asupra medicamentelor pe care le promovează.

(2) Farmaciștii reprezentanți medicali au obligația de a se comporta cu respect și curtoazie față de profesioniștii din sănătate cu care vin în contact, fără a le perturba activitatea normală.

(3) Ei trebuie să respecte cu scrupulozitate indicațiile profesioniștilor vizitați, în ceea ce privește frecvența, durata sau alte modalități sau aspecte ale vizitelor profesionale.

Art. 28

(1) În activitatea lor de promovare a medicamentelor, farmaciștii reprezentanți medicali pot face uz de mijloacele financiare și materiale puse la dispoziția lor de către angajator, în conformitate cu legislația în vigoare și cu etica profesională.

(2) Aceste mijloace pot fi utilizate în relația cu profesioniștii din sănătate numai în scop de promovare a sănătății sau a cercetării în domeniu, respectiv gesturi simbolice de curtoazie, și nu în scopul stimulării recomandării, prescrierii, achiziționării sau vinderii, eliberării ori administrării medicamentelor.

(3) Orice practici de natura promisiunii, oferirii sau furnizării, în mod direct sau indirect, de prime, avantaje pecuniare, materiale sau de orice altă natură, către profesioniștii de sănătate, respectiv de acceptare sau de încurajare a unor astfel de practici, în scopul prescrierii, recomandării, achiziționării sau vinderii, eliberării ori administrării medicamentelor promovate, sunt contrare deontologiei farmaceutice.

Art. 29

Prevederile prezentei secțiuni a Codului se aplică, în mod corespunzător, și farmaciștilor care își exercită profesiunea în domeniul industriei, importului și exportului altor produse de sănătate: substanțe farmaceutice, produse igieno-cosmetice, suplimente alimentare, dispozitive medicale etc.

Secțiunea 3 Distribuția en gros și brokerajul

Art. 30

(1) Farmaciștii care își exercită profesiunea în domeniul distribuției en gros și brokerajului de medicamente trebuie să respecte standardele de calitate și de etică aplicabile domeniului.

(2) Ei trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a activităților de distribuție en gros, respectiv de brokeraj de medicamente, pentru a evita pătrunderea în circuitul legal, respectiv utilizarea de către pacienți a unor produse defectuoase, falsificate sau contrafăcute.

(3) Drepturile pacienților din România referitoare la disponibilitatea, accesibilitatea și calitatea medicamentelor trebuie apărate în orice situație de către farmaciștii care activează în distribuția en gros sau în brokeraj.

Art. 31

(1) Farmacistul șef de depozit și cel responsabil de supravegherea calității medicamentelor la nivel de distribuitor en gros trebuie să vegheze la respectarea regulilor de bună practică și a altor standarde oficiale aplicabile, precum și a eticii profesionale.

(2) Ei trebuie să se asigure de definirea precisă a atribuțiilor personalului aflat sub autoritatea lor și de formarea adecvată, profesională și etică, a acestuia.

(3) Fiecare dintre acești farmaciști trebuie să supravegheze exactitatea informațiilor asociate medicamentelor și activităților de care este responsabil și corecta lor utilizare la nivelul distribuitorului en gros, inclusiv în scopuri publicitare.

Art. 32

Prevederile art. 27-28 din prezentul Cod se aplică, în mod corespunzător, și farmaciștilor care activează ca reprezentanți medicali ai distribuitorilor en gros de medicamente.

Art. 33

Prevederile prezentei secțiuni a Codului se aplică, în mod corespunzător, și farmaciștilor care își exercită profesiunea în domeniul distribuției en gros a altor produse de sănătate: substanțe farmaceutice, produse igieno-cosmetice, suplimente alimentare, dispozitive medicale etc.

Secțiunea 4 Distribuția en détail

Art. 34

(1) Distribuția en détail a medicamentelor se realizează prin intermediul unităților farmaceutice de tip farmacie comunitară, farmacie de spital și drogherie, cu respectarea statutului și limitelor de activitate ale acestora, stabilite prin lege.

(2) Înființarea unei unități farmaceutice de distribuție en détail sub responsabilitatea unui farmacist șef implică asumarea de către acesta a obligației etice de participare la toate etapele procesului de amenajare, dotare și autorizare a unității conform legislației în vigoare.

(3) Farmacistul șef trebuie să se asigure că, odată autorizată, organizarea și funcționarea unității farmaceutice de distribuție en détail se realizează astfel încât să se respecte drepturile pacienților referitoare la disponibilitatea, accesibilitatea și calitatea medicamentelor, a altor produse de sănătate și a serviciilor profesionale care fac obiectul activității acelei unități.

Art. 35

(1) Ca persoană responsabilă de întreaga activitate profesională din unitatea farmaceutică de distribuție en détail pe care o conduce, farmacistul șef are următoarele obligații etice:

- a) să se informeze asupra tuturor aspectelor și cerințelor legate de funcția pe care o îndeplinește;
- b) să se asigure că aspectul exterior și interior al unității farmaceutice este în permanență în acord cu legislația în vigoare și cu demnitatea profesională;
- c) să se asigure că localul, echipamentele și utilitățile unității farmaceutice sunt menținute la standardele acceptate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților profesionale;
- d) să vegheze la respectarea regulilor de bună practică și a altor standarde oficiale aplicabile, precum și a eticii profesionale, în unitatea pe care o conduce;
- e) să se asigure că toate activitățile profesionale desfășurate sub autoritatea sa, precum și cele exercitate de el personal, sunt supuse asigurării de răspundere profesională;
- f) să se asigure de definirea precisă a atribuțiilor personalului aflat sub autoritatea sa și de formarea adecvată, profesională și etică, a acestuia;
- g) să se asigure că toți membrii personalului aflat sub autoritatea sa sunt informați asupra atribuțiilor lor profesionale și asupra obligațiilor lor etice;
- h) să se asigure de ținuta profesională a personalului aflat sub autoritatea sa, inclusiv ecuson, cu numele, prenumele, calificarea, eventuale titluri științifice sau profesionale ori însemnele corpului profesional;
- i) să transmită în mod clar instrucțiuni și, dacă este cazul, proceduri standard de operare în scris, pentru a evita sau a reduce la minim orice risc de eroare în activitatea profesională;
- j) să se asigure că toți membrii personalului aflat sub autoritatea sa își îndeplinesc atribuțiile în conformitate cu prevederile legale, cu competența și cu aptitudinile personale;
- k) să se asigure de respectarea independenței profesionale a tuturor farmaciștilor care profesează în unitatea farmaceutică pe care o conduce;

- l) să se asigure că toate măsurile privind respectarea drepturilor pacienților sunt cunoscute și aplicate în practică în unitatea pe care o conduce;
 - m) să supravegheze exactitatea informațiilor asociate medicamentelor, altor produse de sănătate și activităților de care este responsabil, precum și corecta utilizare a acestor informații la nivelul unității de distribuție en détail, inclusiv în scopuri publicitare.
- (2) Farmacistul șef are datoria etică de a organiza, în mod regulat, evaluări ale activității și ale personalului din unitatea farmaceutică de care este responsabil, inclusiv autoevaluări, în scopul optimizării serviciilor profesionale, al protejării pacientului și a sănătății publice.
- (3) Farmacistul șef trebuie să mențină relații de bună colaborare cu toate autoritățile și instituțiile implicate în ocrotirea vieții, a sănătății publice și a mediului înconjurător, respectiv în asigurarea calității activității farmaceutice, precum și să răspundă oricăror solicitări ale acestora de a participa la intervenții, programe sau proiecte ce-i solicită expertiza.

Art. 36

- (1) Farmaciștii care își exercită profesiunea în domeniul distribuției en détail a medicamentelor și a altor produse de sănătate trebuie să respecte standardele de calitate și de etică aplicabile domeniului.
- (2) Ei trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a activităților din unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care profesează, inclusiv pentru a evita pătrunderea în circuitul legal, respectiv utilizarea de către pacienți a unor produse defectuoase, falsificate sau contrafăcute.
- (3) Educația pentru sănătate a populației, inclusiv consilierea pentru prevenirea îmbolnăvirilor și promovarea utilizării raționale a medicamentelor și a altor produse de sănătate, constituie obligații etice esențiale ale farmaciștilor din unitățile farmaceutice de distribuție en détail.
- (4) În orice situație, angajamentul profesional al farmaciștilor nu poate depăși competența lor profesională, tipul de unitate în care profesează, capacitatea tehnică și de dotare a acesteia.

Art. 37

- (1) Relațiile profesionale cu pacienții trebuie să aibă la bază respectul farmacistului față de demnitatea umană, înțelegerea și compasiunea sa față de suferință, precum și încrederea pacientului în competența și experiența profesională a farmacistului.
- (2) Pentru stabilirea acestei relații de încredere, farmacistul are datoria etică de a furniza pacientului:
- a) medicamente cu autorizație de punere pe piață valabilă în România, în condițiile legii, cu respectarea limitelor de activitate ale tipului de unitate farmaceutică;
 - b) alte produse de sănătate autorizate, în funcție de tipul unității farmaceutice, a căror calitate este certificată, conform legii;
 - c) informații și consiliere de specialitate pentru alegerea adecvată și utilizarea corectă a medicamentelor și a altor produse de sănătate;
 - d) servicii suplimentare de sănătate care îi sunt date în competență, în condițiile legii și în funcție de tipul unității farmaceutice;
 - e) informații privind starea lor de sănătate, precum și privind drepturile lor la servicii și produse în relație cu aceasta, în cadrul sistemului sanitar.
- (3) Orice informații furnizate pacientului despre medicamente, alte produse de sănătate sau servicii profesionale trebuie să fie imparțiale, relevante și actuale, respectiv să se refere atât la beneficii, cât și la riscuri, pentru a ajuta pacientul să ia o decizie informată.

(4) Orice act profesional referitor la sănătatea unui pacient, inclusiv accesarea și utilizarea informațiilor și datelor sale personale, trebuie realizat de către farmacist numai cu consimțământul informat prealabil al pacientului respectiv sau al reprezentantului său legal.

(5) Farmacistul trebuie să respecte alegerile pacientului, inclusiv decizia sa de a refuza un anumit medicament, un alt produs sănătate sau un serviciu profesional.

Art. 38

(1) Cu ocazia eliberării medicamentelor, farmacistul trebuie să se asigure de realizarea unui act farmaceutic de calitate și etic, în conformitate cu standardele în vigoare. În acest scop, farmacistul trebuie să aibă în vedere în special:

- a) analiza prescripției medicale, atunci când aceasta există, din punct de vedere legal, terapeutic, economic;
- b) contextul stării de sănătate și particularitățile pacientului, inclusiv existența altor tratamente în curs;
- c) eliberarea medicamentelor celor mai adecvate nevoilor pacientului, cu cel mai bun raport beneficiu-cost, în funcție de resursele disponibile;
- d) informarea și consilierea pentru un tratament eficient și o conduită de viață corectă, în limbaj adecvat pacientului sau reprezentantului acestuia.

(2) În mod particular, în cazul solicitării sau recomandării de medicamente care se pot elibera fără prescripție medicală, farmacistul are obligația etică de a se asigura că:

- a) pacientul are reală nevoie de un tratament medicamentos;
- b) pacientul nu primește, în plus, medicamente sau alte produse de sănătate de care nu are nevoie;
- c) pacientul nu este încurajat, în nici un fel și prin nici o metodă de marketing comercial, să cumpere și/sau să consume medicamente în mod abuziv.

(3) Farmaciștii sunt obligați să se asigure că informațiile și consilierea au fost percepute și înțelese corect de către pacienți, aceștia fiind încurajați să participe activ la managementul și la reușita tratamentului propriu.

Art. 39

(1) În vederea respectării dreptului pacienților la utilizarea în siguranță a medicamentelor, farmaciștii din unitățile de distribuție en détail au obligația etică de a participa la activitatea de farmacovigilență.

(2) În acest sens, farmaciștii au datoria de a furniza pacienților și altor profesioniști din domeniul sănătății informații adecvate, susținere și expertiză pentru evitarea, documentarea, raportarea și/sau managementul reacțiilor adverse la medicamente.

(3) Ei trebuie să încurajeze pacienții să raporteze reacțiile adverse la medicamente, fie prin intermediul lor sau al altor profesioniști din domeniul sănătății, fie direct Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale sau titularilor autorizațiilor de punere pe piață.

Art. 40

(1) Farmaciștii din unitățile de distribuție en détail au obligația de a furniza produse și servicii de sănătate specializate pacientului și publicului în general, fără nici un fel de discriminare.

(2) Ei trebuie să se abțină de la a critica sau condamna stilul de viață, valorile sau convingerile personale, culturale, religioase, politice ori de altă natură ale pacienților care fac apel la serviciile unităților farmaceutice în care profesează.

(3) Propriile convingeri sau opinii asupra valorilor sau convingerilor de orice natură ale pacienților ori asupra rasei, genului, identității, vârstei, stilului de viață, statutului social sau altor factori nu trebuie să afecteze în nici un fel actul profesional al farmacistului.

(4) În cazul în care propriile valori sau convingeri morale ori religioase îl împiedică să furnizeze anumite medicamente, alte produse de sănătate și/sau servicii profesionale către pacienți, farmacistul este obligat să informeze în prealabil viitorul angajator în acest sens.

Art. 41

(1) Farmacistul nu trebuie să refuze în mod nejustificat acordarea produselor sau serviciilor care constituie obiectul de activitate al unității farmaceutice de distribuție en détail în care profesează, conform legii.

(2) El poate refuza acordarea unor astfel de produse sau servicii către pacient atunci când:

- a) refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului;
- b) pacientul sau reprezentantul acestuia îi solicită farmacistului să acționeze contrar independenței sale profesionale sau solicitarea este de natură a-i știrbi imaginea, demnitatea sau valorile morale ale profesiei ori nu este conformă cu principiile fundamentale ale exercitării profesiei de farmacist, cu scopul și rolul social al acesteia;
- c) comportamentul pacientului nu se încadrează în normele de conduită socială corectă;
- d) pacientul refuză, în cunoștință de cauză, efectuarea tratamentului.

(3) Refuzul acordării unor produse sau servicii trebuie justificat, în orice situație, pacientului în cauză sau reprezentantului acestuia.

Art. 42

(1) Farmacistul trebuie să respecte dreptul pacientului la intimitate, prin organizarea potrivită a zonei în care are loc discuția cu acesta.

(2) El are datoria etică de a respecta timpul propriu al pacientului, reducând la minimum posibil timpul de așteptare al acestuia, furnizând produse și servicii farmaceutice în ordinea solicitărilor, cu excepția situațiilor de urgență.

(3) Respectul față de pacient impune asigurarea condițiilor de confort în timpul așteptării și asistență de specialitate pentru administrarea medicamentelor în incinta unității farmaceutice de distribuție en détail, dacă este cazul.

Art. 43

(1) Farmacistul are obligația păstrării secretului profesional.

(2) Farmacistul trebuie să respecte și să protejeze confidențialitatea informațiilor privind starea de sănătate a pacienților, inclusiv după decesul acestora.

(3) Informațiile la care se face referire în alin. (2) al prezentului articol pot fi dezvăluite numai în următoarele cazuri:

- a) când pacientul și-a dat consimțământul explicit în scris;
- b) când tutorele pacientului a consimțit în scris, dacă vârsta pacientului sau starea de sănătate a acestuia nu permite aceasta;
- c) când este necesar pentru a preveni afectări majore sau punerea în pericol a sănătății pacientului, a unei terțe persoane sau a publicului în general, la solicitarea instanței de judecată competente;
- d) când este necesar pentru stabilirea vinovăției în cazul săvârșirii unor infracțiuni, la solicitarea instanței de judecată competente;
- e) în alte situații prevăzute de lege.

(4) Farmacistul nu trebuie să dezvăluie nici o informație referitoare la practica prescrierii unui medic, decât cu acordul scris al acestuia.

(5) Farmacistul trebuie să protejeze informația profesională internă a unității farmaceutice de distribuție en détail în care profesează, respectând următoarele reguli:

- a) să nu permită accesul terților la informații privind activitatea unității, decât cu acordul scris al angajatorului sau în alte situații prevăzute de lege;
 - b) să respecte cerințele legale de protecție a informațiilor privind acumularea, prelucrarea și utilizarea acestora;
 - c) să asigure protecția adecvată a informațiilor la operațiunile de primire, stocare, prelucrare, transmitere ori distrugere.
- (6) Farmacistul este obligat să comunice farmacistului șef și organelor competente ale Colegiului Farmaciștilor din România orice informație internă referitoare la măsuri sau acțiuni care aduc atingere demnității profesiei și Codului deontologic al farmacistului.

Art. 44

- (1) Dacă farmacistul nu poate oferi, în unitatea farmaceutică de distribuție en détail în care profesează, produsele și/sau serviciile necesare pacientului, el este obligat să-l îndrume către o altă unitate farmaceutică în care cererea acestuia poate fi onorată.
- (2) Dacă dotarea și autorizația de funcționare a farmaciei nu permite prepararea medicamentelor, farmacistul trebuie să îndrume persoana care solicită un preparat magistral sau oficial către cea mai apropiată farmacie care oferă acest serviciu.
- (3) În cazul solicitărilor de medicamente prescrise ca formule magistrale sau oficinale, farmacistul din farmacie trebuie să se asigure de prepararea acestor produse în condiții de calitate, în conformitate cu regulile de bună practică farmaceutică și cu alte standarde legale în vigoare.

Art. 45

- (1) În vederea asigurării continue a dreptului pacientului la produse și servicii farmaceutice, farmaciștii care profesează în farmacii comunitare au obligația:
- a) de a asigura prezența a cel puțin unui farmacist în farmacie pe toată durata programului de funcționare a acesteia;
 - b) de a afișa lista farmaciilor autorizate cu rețetură (numele farmaciei, adresa, numărul de telefon), în cazul în care nu prepară medicamente;
 - c) de a participa, la solicitarea autorităților, în limita personalului disponibil, la serviciile de gardă, conform legii;
 - d) de a afișa lista farmaciilor care au serviciu de gardă (numele farmaciei, adresa, numărul de telefon), în cazul în care nu participă la asigurarea serviciului de gardă;
 - e) de a furniza pacienților produse și/sau servicii farmaceutice de urgență, respectând principiile prevăzute în prezentul articol.
- (2) În cazuri urgente, farmacistul trebuie să acorde pacientului produsele și/sau serviciile necesare, chiar dacă este solicitat în afara programului farmaciei în care profesează.
- (3) În mod excepțional, farmacistul poate elibera medicamente etice fără prescripție medicală, în cantități pentru un tratament de maxim 72 de ore și cu înregistrarea datelor de identificare ale pacientului, în următoarele situații:
- a) un pacient aflat sub tratament dovedit are nevoie de administrarea medicamentului;
 - b) un pacient are nevoie de inițierea sau prelungirea tratamentului, confirmată farmacistului de medicul prescriptor;
 - c) un pacient are nevoie de medicamente și/sau măsuri de prim ajutor.
- (4) Farmacistul este obligat să acorde primul ajutor, în limita competențelor sale, și să solicite intervenția serviciilor medicale specializate, informându-le asupra măsurilor luate din proprie inițiativă.

Art. 46

(1) Farmaciștii din farmacie au obligația profesională și etică de a colabora activ cu medicii prescriptori, în vederea asigurării accesului la medicamente și a condițiilor optime de efectuare a tratamentelor de către pacienți.

(2) În colaborarea lor cu medicii, farmaciștii care profesază în farmacia comunitară trebuie să se abțină de la orice acțiuni sau înțelegeri care ar avea drept rezultat încălcarea dreptului pacientului la libera alegere a farmaciei sau a farmacistului ori obținerea de avantaje materiale. Sunt considerate astfel de acțiuni, fără a fi limitative, următoarele:

- a) oferirea de avantaje materiale medicului prescriptor în caz de îndrumare a pacientului către o anumită farmacie sau către anumite farmacii;
- b) furnizarea și/sau depozitarea medicamentelor sau a altor produse de sănătate la sediul unității sanitare în care profesază medicul prescriptor;
- c) oferirea de formulare de prescripție medicală cu datele de identificare ale farmaciei.

(3) Orice înțelegeri între farmaciști, între aceștia și medici sau alți profesioniști din sănătate, de natură să compromită buna funcționare a instituțiilor sanitare și/sau a regimurilor de asigurări sociale sau buna gestionare a resurselor acestora ori care au drept scop obținerea de avantaje materiale, în dauna resurselor financiare disponibile pentru tratamente în cazul îmbolnăvirilor sau pentru prevenirea acestora, sunt contrare deontologiei farmaceutice și sunt interzise.

(4) Pentru protejarea încrederii pacienților în profesiunile din sănătate, farmaciștii din farmacie trebuie să se abțină de la orice acte sau fapte care ar putea aduce prejudicii demnității și imaginii medicilor sau altor profesioniști din domeniul sănătății.

Art. 47

(1) Farmacistul din farmacie nu trebuie să utilizeze, în relațiile cu pacienții, mijloacele concurenței neloiale în vederea obținerii unor avantaje materiale sau de altă natură.

(2) Se consideră a fi practici neloiale, fără a fi limitative, următoarele activități:

- a) atragerea pacienților prin oferirea de avantaje materiale sau prin practici de publicitate ilegală sau neetică;
- b) atragerea pacienților prin folosirea de funcția de conducere deținută ori de mandatul încredințat în cadrul organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România sau de notorietatea personală;
- c) atragerea pacienților prin defăimarea colegilor sau a serviciilor acestora.

(3) Denunțarea nejustificată a colegilor, în scop concurențial, este contrară deontologiei farmaceutice.

Art. 48

(1) Colegiul Farmaciștilor din România se asigură că publicitatea referitoare la farmaciști, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care aceștia profesază este etică, în conformitate cu prezentul Cod deontologic și în concordanță cu rolul profesiei în promovarea și ocrotirea sănătății.

(2) Obținerea aprobării prealabile a Colegiului Farmaciștilor din România este obligatorie pentru utilizarea oricăror materiale publicitare privind farmaciști, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care aceștia profesază.

(3) Farmaciștii șefi sunt obligați a supune, în prealabil, spre aprobare Colegiului Farmaciștilor din România orice material publicitar care se referă la farmaciști, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail pe care le conduc.

Art. 49

(1) Orice material publicitar, care se referă direct sau indirect la activitățile prevăzute de lege prin care se exercită profesiunea de farmacist, în special cele legate de prepararea, distribuirea și eliberarea medicamentelor sau a altor produse de sănătate, precum și de acordarea de informații sau sfaturi în legătură cu acestea, trebuie să furnizeze pacientului și publicului informații strict profesionale referitoare la desfășurarea activităților respective.

(2) Nici un material publicitar care se referă la activitatea farmaciștilor, la imaginea lor, la deciziile și /sau la afirmațiile lor nu se poate realiza fără acordul acestora.

(3) Următoarele practici, referitoare la conținutul materialelor publicitare privind farmaciștii, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care aceștia profesează, indiferent de mijlocul de comunicare utilizat, sunt contrare deontologiei farmaceutice și sunt interzise:

- a) orice referire la identitatea pacienților unităților farmaceutice;
- b) utilizarea de mențiuni laudative sau comparative;
- c) utilizarea unor personalități științifice, profesionale, culturale, politice ori cu notorietate de orice altă natură;
- d) orice referire la oferirea de avantaje materiale pacienților, inclusiv orice referire de natură publicitară la reducerile practicate la prețurile medicamentelor ori ale altor produse de sănătate, oferirea de cadouri, bonusuri, oferte speciale, servicii suplimentare la achiziționarea de medicamente ori alte produse de sănătate sau alte asemenea.

Art. 50

(1) Orice informații furnizate de către farmaciștii din unitățile farmaceutice de distribuție en détail pacienților sau publicului în general, în legătură cu serviciile profesionale oferite, trebuie să fie corecte, decente, legale, oneste, în concordanță cu scopul profesiei, și să permită pacientului să decidă independent asupra solicitării serviciilor respective.

(2) Farmaciștii trebuie să se asigure că acțiunile de promovare a medicamentelor sau a altor produse de sănătate, în care sunt implicați sau care au loc în unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care ei profesează, sunt în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare.

(3) Farmaciștii nu trebuie să participe la nici o acțiune de promovare a serviciilor profesionale, a medicamentelor sau a altor produse de sănătate, dacă acea acțiune are ca scop determinarea pacienților de a cumpăra sau de a primi medicamente sau alte produse de sănătate nedorite sau în exces, în locul celor dorite sau împreună cu acestea.

Art. 51

(1) Formele de publicitate permise, referitoare la farmaciști, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care profesează, sunt:

- a) firma luminoasă a unității farmaceutice, în conformitate cu legislația în vigoare;
- b) materiale de publicitate în presa scrisă și audio-vizuală, cu respectarea Codului deontologic și cu aprobarea Colegiului Farmaciștilor din România;
- c) mențiuni în anuare, cărți de telefoane și alte asemenea, cu respectarea Codului deontologic și cu aprobarea Colegiului Farmaciștilor din România;
- d) pagini web, cu respectarea legislației în vigoare și a Codului deontologic, cu aprobarea Colegiului Farmaciștilor din România;
- e) cărți de vizită, materiale de corespondență personalizată, invitații și alte asemenea, realizate cu ocazia desfășurării unor manifestări profesionale sau științifice.

(2) Orice alte forme de publicitate decât cele menționate la alin. (1) al prezentului articol, referitoare la farmaciști, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care profesează, se supun, în prealabil, aprobării Colegiului Farmaciștilor din România.

Art. 52

(1) Nu sunt permise următoarele forme de publicitate, referitoare la farmaciști, activitatea lor profesională și/sau unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care profesează:

- a) materiale publicitare de tip panouri publicitare sau orice altă formă de publicitate outdoor sau orice formă de publicitate prezentată pe alt tip de canal de comunicare decât oficina unității farmaceutice, presa scrisă și audio-vizuală, pagină web;
- b) oferirea de medicamente, alte produse de sănătate și/sau a serviciilor profesionale, prin prezență proprie sau prin intermediul unor reprezentanți, la domiciliul sau la reședința pacienților sau în locuri publice în afara acestor unități farmaceutice;
- c) acordarea de informații și sfaturi privind utilizarea medicamentelor sau a altor produse de sănătate în orice mijloc de comunicare în masă, fără aprobarea Colegiului Farmaciștilor din România.

(2) În cazul prezenței sale în mijloace de comunicare în masă, cu aprobarea Colegiului Farmaciștilor din România, în condițiile prevăzute la lit. c) a alin. (1) din prezentul articol, farmacistul are obligația etică de a nu se folosi de acest prilej pentru a-și face publicitate lui însuși, unității farmaceutice în cadrul căreia profesează sau unor medicamente ori produse de sănătate care fac obiectul activității farmaceutice.

Art. 53

(1) Afișajul unităților farmaceutice de distribuție en détail trebuie să fie în concordanță cu scopul profesiei de farmacist și cu etica profesională, sub răspunderea farmacistului șef.

(2) În oficina unității farmaceutice de distribuție en détail se pot afișa sau expune următoarele:

- a) orarul de funcționare al unității;
- b) lista serviciilor profesionale disponibile;
- c) lista farmaciilor autorizate cu receptură (numele farmaciei, adresa, numărul de telefon), în cazul în care unitatea respectivă nu prepară medicamente;
- d) lista farmaciilor care au serviciu de gardă (numele farmaciei, adresa, numărul de telefon), în cazul în care unitatea respectivă nu participă la asigurarea serviciului de gardă;
- e) mesaje care anunță interzicerea fumatului și a accesului cu animale;
- f) materiale publicitare privind medicamente OTC, avizate de Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale, respectiv privind alte produse de sănătate;
- g) cataloage și liste de prețuri, în condițiile legii;
- h) materiale publicitare aprobate de Colegiul Farmaciștilor din România, în condițiile prezentului Cod deontologic;
- i) imagini sau obiecte sugestive pentru tradiția, onoarea și demnitatea profesiei.

(3) Este interzisă afișarea de informații referitoare la reduceri comerciale la medicamente, oferte speciale, cadouri, bonusuri, servicii suplimentare la achiziționarea de medicamente sau alte asemenea mesaje destinate atragerii pacienților și/sau influențării dreptului pacientului la libera alegere a farmaciei și a farmacistului.

Art. 54

(1) Farmaciștii și unitățile farmaceutice de distribuție en détail în care profesează pot avea pagină web, al cărei mod de prezentare și conținut trebuie să respecte legislația în vigoare, prezentul Cod deontologic, demnitatea și onoarea profesiei, precum și secretul profesional.

(2) Pagina web trebuie să cuprindă cel puțin: denumirea unității, logo-ul autorizat, numărul autorizației de funcționare eliberate de autoritatea competentă și legătura hiperlink către pagina web a acesteia, datele de contact ale unității (adresa, numărul de telefon, adresa de e-mail), categoriile de produse și serviciile profesionale oferite.

(3) Pagina web nu poate conține materiale publicitare referitoare la medicamente, nici referiri sau materiale publicitare referitoare la produse care nu fac obiectul de activitate al farmacistului sau al unităților farmaceutice de distribuție en détail.

(4) Pagina web nu poate conține legături hiperlink către alte pagini web al căror conținut este contrar principiilor esențiale ale exercitării profesiei de farmacist sau ale eticii profesionale.

Art. 55

(1) Farmacistul din unitățile farmaceutice de distribuție en détail are obligația etică de a contribui la protecția mediului înconjurător, prin colectarea, depozitarea și eliminarea deșeurilor rezultate din activitatea farmaceutică, în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) El are datoria de a contribui la educația pacientului și a publicului în general în legătură cu conservarea și gestionarea la domiciliu a medicamentelor și a altor produse de sănătate, inclusiv a celor expirate sau degradate, astfel încât să se asigure prevenirea contaminării mediului înconjurător.

Art. 56

(1) Farmacistul care profesează în unitățile farmaceutice de distribuție en détail trebuie să pretindă un preț rezonabil, dar adecvat, pentru serviciile sale profesionale.

(2) El nu trebuie să primească alte avantaje materiale în afara veniturilor realizate legal, pentru serviciile sale profesionale.

(3) Farmacistul trebuie să declare angajatorului și Colegiului Farmaciștilor din România orice sponsorizare sau orice altă plată ori cheltuială efectuată în beneficiul său, care ar fi susceptibilă a afecta independența sa profesională.

Art. 57

(1) Ținând cont de apartenența la un spital sau la un alt tip de unitate sanitară cu paturi, farmaciștii din farmacia de spital au, în mod special, următoarele obligații etice:

- a) de a asigura în cele mai bune condiții asistența farmaceutică necesară la nivelul secțiilor unității sanitare de care aparține farmacia, inclusiv prin prezența a cel puțin unui farmacist pe durata programului de funcționare al farmaciei;
- b) de a asigura și supraveghea calitatea medicamentelor și a altor produse de sănătate date în responsabilitatea lor la nivelul unității sanitare de care aparține farmacia;
- c) de a se asigura că medicamentele și alte produse de sănătate ajung în siguranță la secțiile unității sanitare de care aparține farmacia, până la patul bolnavului;
- d) de a se asigura că medicamentele și alte produse de sănătate sunt conservate și utilizate corect la nivelul secțiilor unității sanitare de care aparține farmacia;
- e) de a se implica în gestionarea corespunzătoare a medicamentelor expirate, degradate sau rămase neutilizate la nivelul unității sanitare de care aparține farmacia, pentru corecta lor eliminare;
- f) de a furniza informații și consiliere adecvată în domeniul farmaceutic, dacă este cazul, conducerii unității sanitare de care aparține farmacia, șefilor de secții, medicilor, altor

profesioniști din spital și bolnavilor internați sau care fac apel la serviciile de sănătate ale unității;

- g) de a participa activ la implementarea deciziilor consiliului medical al unității sanitare de care aparține farmacia, pentru optimizarea calității serviciilor furnizate și a utilizării resurselor instituționale;
- h) de a se implica adecvat, în măsura solicitărilor, în activitatea comisiilor de specialitate ale unității sanitare de care aparține farmacia: comisia de farmacovigilență, comisia de etică, comisiile de licitații etc.;
- i) de a răspunde oricăror solicitări ale conducerii unității sanitare de care aparține farmacia, de a participa la intervenții, programe sau proiecte care le solicită expertiza în domeniul farmaceutic;
- j) de a se implica, în general, în bunul mers al unității sanitare, prin menținerea unor relații de bună colaborare cu conducerea acesteia, cu medicii și cu alți profesioniști din domeniul sănătății, angajați sau colaboratori ai unității sanitare respective.

(2) Prevederile alin. (1) al prezentului articol se aplică, în mod corespunzător, și farmaciștilor care își exercită profesiunea în unități sanitare fără farmacie proprie.

Art. 58

(1) Farmacistul care participă la activități care au ca obiect medicamentele sau alte produse de sănătate provenite din donații trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a acestora.

(2) În activitatea de eliberare către pacienți a medicamentelor sau a altor produse de sănătate provenite din donații, farmacistul are obligația de a respecta drepturile acestora, în conformitate cu prezentul Cod deontologic, precum și toate standardele de calitate în vigoare aplicabile.

Secțiunea 5 Laboratoarele de analize

Art. 59

(1) Farmaciștii își pot exercita profesiunea și prin activități ce implică analize în laboratoare de controlul medicamentului, biochimie (analize medicale), toxicologie, igienă a mediului și alimentelor, conform legislației în vigoare.

(2) Toate aceste domenii de activitate sunt grupate, în prezentul Cod, sub titulatura de laboratoare de analize.

Art. 60

(1) Farmaciștii care își exercită profesiunea în laboratoare de analize sunt obligați să respecte standardele de calitate și de etică aplicabile domeniului, precum și orice alte reglementări adoptate în interesul sănătății publice sau al ocrotirii mediului înconjurător.

(2) Ei trebuie să se comporte cu respect și curtoazie în relațiile lor cu pacienții și cu alte persoane cu care vin în contact în domeniul profesional, furnizându-le, dacă este cazul, toate informațiile necesare pentru înțelegerea rezultatelor analizelor de care sunt interesați.

(3) Dreptul la confidențialitate și dreptul la siguranță al pacienților, respectiv ale altor persoane care fac apel la serviciile laboratorului, trebuie apărate în orice situație.

Art. 61

(1) Farmacistul din laboratorul de analize are datoria de a-și îndeplini misiunea prin utilizarea surselor de informare celor mai actuale și a metodelor științifice celor mai adecvate.

- (2) El trebuie să realizeze la cel mai înalt nivel tehnic analizele de care este responsabil, cu cea mai mare grijă pentru calitatea și integritatea rezultatelor.
- (3) Farmacistul din laborator răspunde personal de analizele realizate sau pe care le-a delegat și s-au realizat sub supravegherea sa.

Art. 62

- (1) Farmacistul din laboratorul de analize poate refuza realizarea de analize, în cazul în care consideră că acestea nu sunt în interesul pacientului sau al sănătății publice ori sunt ilegale.
- (2) În astfel de cazuri, el trebuie să furnizeze pacientului sau oricărei alte persoane interesate argumentele științifice, legale sau etice care stau la baza refuzului său.

Art. 63

- (1) Farmacistul șef de laborator de analize are obligații etice legate de funcția de conducere pe care o ocupă, precum:
- a) să se asigure de organizarea și executarea corectă a activităților din laborator;
 - b) să se asigure de definirea precisă a atribuțiilor, precum și de formarea adecvată, profesională și etică, a persoanelor aflate sub autoritatea lui;
 - c) să ia măsurile adecvate pentru protejarea sănătății și siguranței la locul de muncă a persoanelor aflate sub autoritatea lui, precum și pentru protejarea mediului înconjurător;
 - d) să se asigure că, în cazul în care o sarcină este delegată unei persoane, aceasta are competența necesară pentru a o realiza corect și că este supravegheată în mod corespunzător;
 - e) să se asigure de respectarea drepturilor pacienților în relație cu activitatea laboratorului de analize, respectiv de respectarea drepturilor legitime ale tuturor persoanelor care fac apel la serviciile acestuia;
 - f) să supravegheze exactitatea informațiilor asociate activităților de care este responsabil și corecta lor utilizare la nivelul laboratorului de analize, inclusiv în scopuri publicitare.
- (2) Farmacistul șef de laborator de analize trebuie să mențină relații de bună colaborare cu toate autoritățile și instituțiile implicate în ocrotirea vieții, a sănătății publice și a mediului înconjurător, respectiv să răspundă oricăror solicitări ale acestora de a participa la intervenții, programe sau proiecte ce-i solicită expertiza.

Secțiunea 6 Învățământul farmaceutic

Art. 64

- (1) Colegiul Farmaciștilor din România susține și promovează învățământul farmaceutic de calitate, cu respectarea legislației în vigoare și a principiilor de etică proclamate de documente oficiale naționale și internaționale.
- (2) Colegiul Farmaciștilor din România apără dreptul studenților și al farmaciștilor la educație de calitate și menținerea standardelor profesionale ale învățământului farmaceutic la cel mai înalt nivel posibil.
- (3) Colegiul Farmaciștilor din România încurajează și sprijină activitatea de publicare și de difuzare a tratatelor, manualelor și altor materiale didactice utile pentru formarea inițială și continuă a farmaciștilor, cu respectarea drepturilor de proprietate intelectuală ale autorilor.

Art. 65

(1) Prin angajamentul în programele educaționale de formare inițială și continuă, farmaciștii care profesază în învățământul farmaceutic își asumă responsabilitatea pentru dezvoltarea și evoluția profesiei de farmacist.

(2) Pentru realizarea deplină a misiunii lor, farmaciștii cadre didactice trebuie să ia în considerare cele mai înalte standarde de calitate și de etică aplicabile domeniului.

(3) Ei trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a activității didactice, în conformitate cu normele instituționale, naționale și internaționale aplicabile.

Art. 66

(1) În cadrul procesului educațional, farmaciștii cadre didactice își asumă rolul de formatori intelectuali și de consilieri de specialitate ai participanților, cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale acestora legate de propria educație.

(2) Colaborarea farmaciștilor cadre didactice cu farmaciști practicieni în diverse domenii de activitate este esențială pentru succesul programelor de educaționale.

(3) Tematica programelor educaționale trebuie să urmeze nevoile actuale ale activității farmaciștilor practicieni și orientările moderne ale profesiei.

(4) Educația în spiritul respectării eticii profesionale trebuie să fie o componentă permanentă a oricărui program de formare a farmaciștilor.

Art. 67

(1) Farmacistul cadru didactic are obligația profesională de a asigura calitatea și etica procesului educațional la care participă, indiferent de nivelul programului de studiu: licență, masterat, doctorat, rezidențiat, program post-universitar etc.

(2) El trebuie să se asigure că întregul conținut al materialului predat este actualizat, reprezentativ pentru tematică și adecvat nivelului programului de studiu respectiv.

(3) Evaluarea studenților și a altor cursanți trebuie să fie corectă, să se bazeze pe cunoștințele, abilitățile și/sau competențele dobândite de aceștia în urma participării la respectivul curs sau program de formare.

Art. 68

Studenții și farmaciștii implicați în procese educaționale trebuie să participe activ la toate activitățile didactice stabilite, atât pentru optimizarea propriei pregătiri profesionale, cât și pentru punerea în valoare și cea mai bună utilizare în practică a cunoștințelor, abilităților și/sau competențelor dobândite.

Secțiunea 7 Administrația sanitară

Art. 69

(1) Prezenta secțiune a Codului deontologic se adresează cu precădere farmaciștilor membri ai Colegiului Farmaciștilor din România care profesază în cadrul instituțiilor ce desfășoară activitate de administrație sanitară, reglementare și inspecție în domeniul farmaceutic, precum: Ministerul Sănătății, Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale, autorități de sănătate publică la nivel teritorial, instituții de asigurări de sănătate etc.

(2) Acești farmaciști sunt obligați să respecte standardele legale, de calitate și de etică aplicabile activității proprii la nivel instituțional, precum și orice alte reglementări adoptate în interesul sănătății publice.

(3) Fiecare dintre acești farmaciști trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a activităților de administrație, reglementare sau inspecție de care este responsabil.

Art. 70

(1) Farmaciștii care profesază în domeniul administrației sanitare trebuie să acționeze cu obiectivitate și integritate în orice împrejurare, luând în considerare interesul public.

(2) Ei nu trebuie să aibă interese financiare ori de altă natură, directe sau indirecte, care să le afecteze imparțialitatea în relație cu unitățile farmaceutice sau cu reprezentanții acestora cu care vin în contact în cadrul activității lor.

(3) Orice potențial conflict de interese trebuie declarat anterior desfășurării activității ce ar putea fi afectate, în vederea rezolvării sale la nivel instituțional.

Art. 71

(1) Farmaciștii din administrația sanitară trebuie să descurajeze în mod activ orice practici de natura promisiunii, oferirii sau furnizării, în mod direct sau indirect, de daruri, favoruri sau alte avantaje pecuniare, materiale sau de orice altă natură, din partea unităților farmaceutice sau a reprezentanților acestora cu care vin în contact în cadrul activității lor.

(2) Orice practici de natura celor enumerate la alin. (1) al prezentului articol, precum și orice atitudine de încurajare sau de acceptare a unor astfel de practici, sunt contrare deontologiei farmaceutice.

(3) Se exclud din categoria practicilor enumerate la alin. (1) gesturile ocazionale cu valoare simbolică sau tradițională.

Art. 72

(1) Farmaciștii care ocupă funcții de conducere în administrația sanitară au obligații etice legate de aceste funcții, precum:

- a) să se asigure de organizarea, executarea și evaluarea corectă a activităților de care sunt responsabili la nivel instituțional;
- b) să se asigure de definirea precisă a atribuțiilor, respectiv de formarea adecvată, profesională și etică, a persoanelor aflate sub autoritatea lor;
- c) să se asigure de respectarea drepturilor legitime ale persoanelor în relație cu activitatea de care sunt responsabili;
- d) să supravegheze exactitatea informațiilor asociate activităților de care sunt responsabili și corecta lor utilizare la nivel instituțional, inclusiv în scopuri de transparență față de publicul interesat în activitatea instituției respective.

(2) Îndrumarea corectă a practicienilor din unitățile farmaceutice care fac obiectul activității instituției, serviciului sau departamentului de care sunt responsabili trebuie să constituie principalul mijloc de punere în aplicare a legislației, reglementărilor și politicilor pentru optimizarea funcționării sistemului sanitar.

(3) Acești farmaciști trebuie să mențină și să promoveze, la nivel instituțional, relații de bună colaborare cu toate autoritățile și instituțiile implicate în asigurarea calității activității farmaceutice, în interesul sănătății publice.

Secțiunea 8 Relația farmacistului cu Colegiul Farmaciștilor din România și organele de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România

Art. 73

(1) Toți farmaciștii sunt obligați să contribuie la bunul mers al activității Colegiului Farmaciștilor din România și la întărirea rolului său în societate.

(2) Relațiile dintre farmaciștii practicieni și cei care acționează în calitate de membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România trebuie să se bazeze pe respect, curtoazie, demnitate și onestitate.

(3) Farmaciștii trebuie să se abțină de la a defăima, intimida sau influența colegi care acționează în calitate de membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România și care își exercită atribuțiile legale asumate în această calitate.

Art. 74

(1) Activitatea desfășurată în calitate de membru al organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România și/sau în calitate de farmacist angajat al acestuia trebuie să aibă la baza respectul pentru scopul profesiei, pentru onoarea și demnitatea acesteia în România.

(2) Acești farmaciști sunt obligați să respecte standardele legale, de calitate și de etică aplicabile activității proprii la nivel instituțional, precum și orice alte reglementări adoptate în interesul sănătății publice.

(3) Fiecare dintre acești farmaciști trebuie să se asigure că toate cerințele legale și etice sunt îndeplinite pentru corecta derulare a activităților la care participă sau de care este responsabil.

(4) Ei trebuie să respecte drepturile și interesele legitime ale tuturor persoanelor cu care vin în contact sau care sunt interesate de activitatea la care participă sau de care sunt responsabili.

Art. 75

(1) Farmaciștii membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România trebuie să își exercite mandatul cu evitarea situațiilor de nedemnitate sau de incompatibilitate stabilite prin legislația în vigoare și prin prezentul Cod.

(2) Nu pot fi membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România, la nivel teritorial și național, farmaciștii cărora li s-a aplicat o sancțiune disciplinară de către comisia competentă a Colegiului Farmaciștilor din România și pentru care nu a intervenit radierea sau reabilitarea.

(3) Verificarea existenței acestei incompatibilități se realizează de către comisia electorală competentă, cu ocazia alegerilor, respectiv de către comisia de disciplină competentă, pe durata mandatului.

Art. 76

(1) Farmaciștii membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România și cei angajați ai acestuia trebuie să acționeze cu obiectivitate și integritate în orice împrejurare, luând în considerare interesul profesiei, al pacienților și al sănătății publice.

(2) Atribuțiile asumate ca membru al organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România sau angajat al acestuia trebuie îndeplinite cu bună credință, în mod activ, la timp, pentru bunul mers al organizației.

(3) Orice potențial conflict de interese trebuie declarat anterior desfășurării activității ce ar putea fi afectate, în vederea rezolvării sale la nivel instituțional.

Art. 77

(1) Farmaciștii membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România trebuie să constituie exemple de profesionalism și moralitate în comunitatea farmaciștilor.

(2) Ei nu trebuie să abuzeze de poziția lor profesională, nici să exploateze vulnerabilitatea ori lipsa de informare a altor colegi farmaciști.

(3) Acești farmaciști trebuie să se abțină de la a defăima, intimida sau influența colegi față de care acționează în calitate de membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România.

Art. 78

(1) Farmaciștii membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România și cei angajați ai acestuia au obligația etică de a păstra confidențialitatea informațiilor și datelor personale ale altor farmaciști, ale pacienților, ale terților, respectiv informații interne ale unităților farmaceutice, la care au acces în contextul activității lor de reprezentare, respectiv în cadrul reuniunilor și dezbaterilor respectivelor organe de conducere.

(2) Informațiile de interes general se fac publice pe site-ul Colegiului Farmaciștilor din România, la nivel național și/sau teritorial, în revistele oficiale ale acestui organism, respectiv în hotărârile organelor sale de conducere, sub răspunderea președintelui sau a înlocuitorului său desemnat.

Art. 79

(1) Farmaciștii membri ai organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România și cei angajați ai acestuia au obligația etică de a-și trata colegii care le solicită serviciile, în orice situație, cu respect, disponibilitate, colegialitate și onestitate.

(2) Ei nu trebuie să accepte daruri, favoruri sau alte avantaje pecuniare, materiale sau de orice altă natură, din partea unităților farmaceutice sau a reprezentanților acestora cu care vin în contact în cadrul activității lor, care le-ar putea afecta sau care ar putea fi privite ca având un potențial de a le afecta judecata profesională și/sau obiectivitatea în cadrul activității de reprezentare.

(3) Orice practici de natura celor enumerate la alin. (2) al prezentului articol, precum și orice atitudine de încurajare sau de acceptare a unor astfel de practici, sunt contrare deontologiei farmaceutice.

(4) Se exclud din categoria practicilor enumerate la alin. (2) gesturile ocazionale cu valoare simbolică sau tradițională.

Art. 80

(1) Farmaciștii care ocupă funcții de conducere în Colegiul Farmaciștilor din România (președinte, vicepreședinte, secretar, director) au obligații etice legate de aceste funcții, precum:

- a) să se asigure de organizarea, executarea și evaluarea corectă a activităților de care sunt responsabili la nivel instituțional;
- b) să se asigure de definirea precisă a atribuțiilor, respectiv de formarea adecvată, profesională și etică, pentru posturile ocupate, a persoanelor aflate sub autoritatea lor;
- c) să se asigure de respectarea drepturilor legitime ale persoanelor în relație cu activitatea de care sunt responsabili;
- d) să supravegheze exactitatea informațiilor asociate activităților de care sunt responsabili și corecta lor utilizare la nivel instituțional, inclusiv în scopuri de transparență față de publicul interesat în activitatea organizației.

(2) Monitorizarea, informarea și îndrumarea corectă a farmaciștilor pentru o activitate etică și de calitate trebuie să constituie principalele mijloace de punere în aplicare a misiunii și a reglementărilor Colegiului Farmaciștilor din România.

(3) Farmaciștii care ocupă funcții de conducere în Colegiul Farmaciștilor din România trebuie să mențină și să promoveze, la nivel instituțional, relații de bună colaborare cu toate autoritățile și instituțiile implicate în ocrotirea sănătății și în asigurarea calității activității farmaceutice, respectiv să răspundă oricăror solicitări ale acestora de a participa la programe sau proiecte care le solicită expertiza, în interesul sănătății publice.

Capitolul IV Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 81

Faptele săvârșite anterior intrării în vigoare a prezentului Cod se supun prevederilor vechiului Cod deontologic al farmacistului, aprobat prin Decizia Colegiului Farmaciștilor din România nr. 2/2009 privind aprobarea Statutului Colegiului Farmaciștilor din România și a Codului deontologic al farmacistului, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 490/2009.

Art. 82

(1) Prezentul Cod deontologic al farmacistului intră în vigoare în termen de **30** de zile de la data publicării lui în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pa data intrării în vigoare a prezentului Cod, se abrogă Codul deontologic al farmacistului aprobat prin Decizia Colegiului Farmaciștilor din România nr. 2/2009 privind aprobarea Statutului Colegiului Farmaciștilor din România și a Codului deontologic al farmacistului, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 490/2009.